

BRAZILIAANS LES 14

14.1 Inleiding

In deze les vindt u een berichtje uit de Braziliaanse krant, belangrijke zinnestelsels betreffende het thema winkelen, een gedeelte van het verhaal "O outro" en nog wat grammatica. Veel succes!

14.2 Uit de Braziliaanse krant

GOIÂNIA - Um garoto de seis anos, morador de Água Limpa, no sul de Goiás, morreu nesta quarta-feira depois de ser picado por um escorpião.

14.3 Opmerkingen

garoto = een jongen; morador = inwoner; no sul = in het zuiden; picado = gestoken; nesta quarta-feira = deze um escorpião = een scorpioen.

14.4 Winkelen

1. Há aqui perto um rua com comércio? - Is hier een winkelstraat in de buurt?
2. Em que loja possa achar ...- In welke afdeling kan ik vinden?
3. Poderia ajudar-me? Estou procurando ... - Kunt u me helpen? Ik zoek
4. Poderia mostrar-me ..., por favor? - Kunt u me laten zien?
5. Isto não é o que eu procuro. - Dit is niet wat ik zoek.
6. Acho caro demais. - Ik vind het te duur.
7. Onde posso pagar? - Waar kan ik betalen?
8. Quanto é tudo? - hoeveel is het?
9. Belangrijke zaken: açougue = slagerij; padaria = bakkerij; farmácia = apotheek; laticínios = melkprodukten; peixaria = vishandel;

14.5 Onregelmatige werkwoorden

- **Crer (geloven) en ler (lezen)**

prs. *leio, lê, lemos, lêem*

prs.con. : *leia, leiamos, leiam*

geb.wijs : *lê*

- **Perder (verliezen)**

prs.: *perco, perde, perdemos, perdem*

prs.con.: *perca, percamos, percam*

- **Valer (waard zijn) en desvaler en equivaler**

prs.: *valho, vale, valem, valem*

prs.con.: *valha, valhamos, valham*

BRAZILIAANS LES 14

Opdracht 1 Werkwoorden

1. ir – prs.	Nós de carro.
2. valer – prs.	Esse relógio de ouro muito. (relógio de ouro = gouden horloge)
3. estudar – prs.	Vocês holandês?
4. morrer – prf.	Uma pessoa depois do acidente.
5. ler – prs.	Ana e Regina muito.
6. perder – prf.	Jamil o controle do veículo.
7. estudar – prf.	Eles muito.
8. comprar – prf.	Nós um carro.
9. ajudar – prf.	Eu o Pedro.
10. atacar – prs.	O lobo o rebanho.
11. dar – prf.	Eles um livro ao professor.
12. ser – prs.	Ela tão simpática!
13. salvar – prf.	Um homem pobre a cidade.
14. dar – prf.	Ana me os livros.
15. ficar – prf.	Eu em casa ontem.

14.5 O outro

Durante alguns dias eu não vi o sujeito. Um dia, na hora do almoço, eu estava caminhando quando ele apareceu subitamente ao meu lado.

"Doutor, minha mãe morreu." Sem parar, e apressando o passo, respondi, "sinto muito". Ele alargou as suas passadas e disse "morreu".

Tentei me desvencilhar dele e comecei a andar mais rapidamente, quase correndo. Mas ele correu atrás de mim, dizendo "morreu, morreu, morreu", estendendo os dois braços.

Afinal, parei ofegante e perguntei, "quanto é?". Por cinco mil cruzeiros ele enterrava a mãe. Não sei por que, tirei um talão de cheques do bolso e fiz ali, em pé na rua, um cheque naquela quantia. Minhas mãos tremiam. "Agora chega!", eu disse.

14.6 Opmerkingen

Durante alguns dias eu não vi o sujeito. Um dia, na hora do almoço, eu estava caminhando quando ele apareceu subitamente ao meu lado.

vi = prf. van ver = zien; aparecer = verschijnen; subitamente = plotseling; ao meu lado = aan mijn zijde.

Vertaling: Gedurende enige dagen heb ik de persoon niet gezien. Op een dag, tijdens etenstijd, verscheen hij plotsteling aan mijn zijde.

"Doutor, minha mãe morreu." Sem parar, e apressando o passo, respondi, "sinto muito". Ele alargou as suas passadas e disse "morreu".

BRAZILIAANS LES 14

sem = zonder; parar = stoppen; apressar = versnellen; repondi = prf. van responder = antwoorden; sinto muito = ik vind het heel erg; alergar = vergroten, passada = pas, stap

Vertaling: "Dokter, mijn moeder is gestorven." Zonder te stoppen en versnellende mijn pas, antwoordde ik: "Ik vind het heel erg". Hij vergrootte zijn passen en zei: "is gestorven".

Tentei me desvencilhar dele e comecei a andar rapidamente, quase correndo. Mas ele correu atrás de mim, dizendo "morreu, morreu, morreu", estendendo os dois braços.

desvencilhar = hier: losmaken; dele = de ele; andar mais rapidamente = sneller lopen; quase = bijna; correr = rennen; atrás = achter; estender = uitstrekken; braço = arm

Vertaling: Ik probeerde me los te maken van hem en begon sneller te lopen, bijna te rennen. Maar hij rende achter me aan, en hij zei: "Is gestorven, is gestorven, is gestorven", terwijl hij zijn armen uitstrekke.

Afinal, parei ofegante e perguntei, "quanto é?". Por cinco mil cruzeiros ele enterrava a mãe. Não sei por que, tirei um talão de cheques do bolso e fiz ali, em pé na rua, um cheque naquela quantia. Minhas mãos tremiam. "Agora chega!", eu disse.

Afinal = tenslotte; ofegante = hijgend; perguntar = vragen; enterrava = ipf. van enterrar = begraven

We vertalen: hij zou kunnen begraven; Let op: de schrijver gebruikt i.p.v. de conjunctief de **imperfecto**. Dat komt wel meer voor!

não sei por que = ik weet niet waarom; saber = weten

prs. saber: (eu) **sei**, (você, ele, ela) sabe, (nós) sabemos, (vocês, eles, elas) sabem

um talão de cheques = een chequeboekje; bolso = zak; fiz = maakte (prf.); ali = daar; naquela quantia = letterlijk: in dat bedrag; minhas mãos = mijn handen

tremar = beven; tremiam = zij beefden (ipf.); Agora chega! = Nu wegwezen!

Nog even aandacht voor de verschillende tijden:

prs.: (eu) tremo, (você, ele, ela) treme, (nós) trememos, (vocês, eles, elas) tremem

ipf. : (eu, você, ele, ela) tremia, (nós) tremiamos; (vocês, eles, elas) tremiam,

prf.: (eu) tremi, (você, ele, ela) tremeu, (nós) trememos, (vocês, eles, elas) tremeram

Vertaling: Tenslotte bleef ik hijgend staan en vroeg: "Hoeveel kost het?" Voor 5000 cruzeiros zou hij zijn moeder kunnen begraven. Ik weet niet waarom, ik haalde een chequeboekje uit mijn zak, en schreef daar, staande op straat, een cheque met dat bedrag uit. Mijn handen beefden.

"En nu wegwezen!" zei ik.

14.7 De persoonlijke infinitief

Soms wordt hele werkwoord (de infinitief) in het Portugees vervoegd.

Het is in dat geval een infinitief die gebonden is aan een persoon.

BRAZILIAANS LES 14

Een voorbeeld: Dit boek is voor jullie om te lezen. Deze zin is eigenlijk een verkorting van de deze zin: Dit boek is voor jullie, opdat jullie het lezen. Het is een zin met **twee** onderwerpen, nl. dit boek en jullie.

Daarom is de vertaling in het Portugees: Este livro é para vocês ler**em**.

De infinitief "ler" heeft de uitgang "-**em**" gekregen.

Het volgende zinnetje heeft ook een persoonlijke infinitief.

Hij vroeg ons om te gaan. In het Portugees luidt deze zin: Ele pediu para nós irm**os**.

De infinitief "ir" heeft de uitgang "-**os**" gekregen.

In de beide bovenstaande zinnen is de persoonlijke infinitief verplicht. Men gebruikt de persoonlijke infinitief ook wel op plaatsen waar het niet verplicht is. Bijvoorbeeld: Na het eten gaan wij werken. In het Portugees: Depois de comer**mos** vamos trabalhar.

De vertaling "Depois de comer vamos trabalhar" is ook prima!

Uitgangen persoonlijke infinitief:

eu, você, ele, ela: **geen uitgang**

nós: **-mos**

vocês, eles, elas: **-em**

14.8 Om hulp vragen

Socorro! = Help!

Fogo! = Brand!

Polícia! = Politie!

Doutor! = Dokter!

Depressa! = Snel!

Chame a polícia! = Bel de politie!

Chame os bombeiros! = Bel de brandweer!

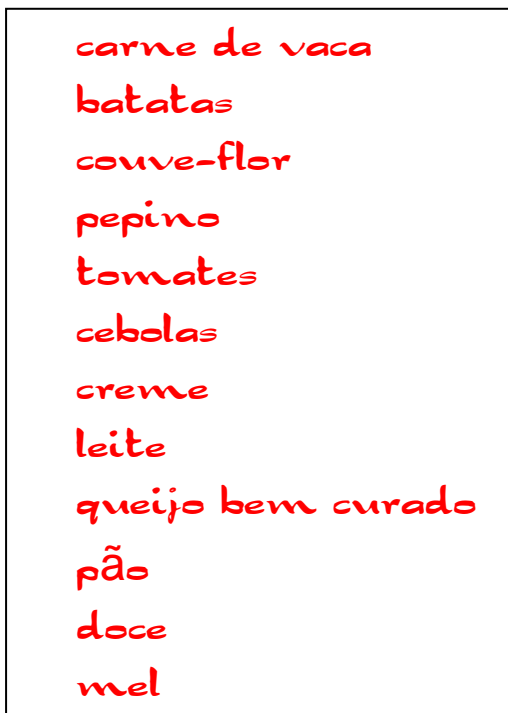
Chame uma ambulância! = Bel de ambulance!

Opdracht 2 Ontdek de fouten!

1. Deus lhe ajude.
2. Vi ela na rua ontem.
3. Ela é grávida.
4. Vou na cidade.
5. Onde é o ponto de onibus?
6. Eu a dei um livro.
7. Vocês tem problemas?
8. Vamos por casa?
9. Minha esposa é bonito.
10. Ha aqui barcos de excursão?

BRAZILIAANS LES 14**Opdracht 3 Vertaal:**

1. Em que loja possa achar ...
2. Onde posso pagar?
3. Doutor, minha mãe morreu.
4. Afinal, parei ofegante e perguntei, "quanto é?".
5. Este livro é para vocês lerem.
6. Chame os bombeiros!
7. Ele pediu para nós irmos.
8. Minhas mãos tremiam.
9. Depois de comermos vamos trabalhar.
10. Ele alargou as suas passadas e disse "morreu".

14.9 Een boodschappenlijstje

carne de vaca = rundvlees, batatas = aardappelen, couve-flor = bloemkool,
pepino = komkommer, tomates = tomaten, cebolas = uien, creme = vla, leite =
melk, queijo bem curado = oude kaas; pão = brood; doce = jam; mel = honing

14.10 In de winkel

Eu queria cem grammas de queijo bem curado = Ik zou graag een ons oude kaas willen.
Eu queria meio quilo de tomates = Ik zou graag een pond tomaten willen.
Eu queria um quilo de cebolas = Ik zou graag een kilo uien willen.

BRAZILIAANS LES 1414.11 **HERHALING****Opdracht 4**

In de onderstaande woordzoeker staan 9 woorden van het boodschappenlijstje. Zoek ze op en zet de betekenis erachter.

O E T I E L S E O
 N Z R M U A C Q ã
 I L E M T O C H P
 P N H A D X U L P
 E C T X K F A J Q
 P A X E M Y L J Q
 B T O M A T E S O
 S A L O B E C L Y
 C R E M E M E I O

Opdracht 5

1. Eu queria quilo de tomates.
2. Fogo! Socorro!
3. Poderia mostrar-me ..., por favor?
4. Minhas mãos tremiam.
5. Eu queria cem grammas de queijo.
6. Chame os bombeiros! Depressa!
7. Eu queria um meio quilo de cebolas.
8. O rapaz correu atrás de mim.
9. Leio um livro bom.
10. Isto não é o que eu procuro.
11. Ele pediu para nós irmos.
12. Eu queria meio quilo de carne de vaca.

Opdracht 6 Vul in!

1.sc...rpião = schorpioen
2. g...r...to = jongen
3. s...b...t...mente = plotseling
4. p...d...ria = bakkerij
5. c.....ve-fl...r = bloemkool
6. br...ço = arm
7. b...lso = zak
8. ...st...nder = uitstrekken
9. ...nt...rrar = begraven
10. q.....se = bijna

BRAZILIAANS LES 14

14.12 EINDTOETS

Opdracht 7 "Lijntrekken"

XXXXXXXXXX			1	komkommer
estender	1		2	vishandel
pepino	2		3	honing
enterrar	3		4	meel
mel	4		5	uitstrekken
depressa	5		6	ui
peixaria	6		7	binnen gaan
passada	7		8	begraven
garoto	8		9	hijgend
cebola	9		10	snel
ofegante	10		11	jongen
XXXXXXXXXX			12	pas, stap

Opdracht 8 Vul in:

Durante a..... dias eu não vi o sujeito. Um dia, n... hora do almoço, eu estava caminhando quando ele apareceu subitamente ao meu l.....

"Doutor, minha mãe m....." Sem parar, e apressando o p....., respondi, "sinto muito". Ele alargou as s..... passadas e disse "morreu".

T..... me desvencilhar dele e comecei a andar mais r....., quase correndo.

Mas ele correu a..... de mim, dizendo "morreu, morreu, morreu", estendendo os d..... braços.

Opdracht 9 Vertaal

- Ik lees soms (= às vezes) een boek.
- Ik verlies de portemonnee niet.
- Mijn moeder is gestorven.
- Hij rende achter mij aan.
- Ik begon harder te lopen.
- Bel de brandweer!
- Ik zou graag een kilo uien willen.
- Waar kan ik betalen?

BRAZILIAANS LES 1414.13 **ANTWOORDEN****Opdracht 1**

- 1.vamos 2. vale 3. estudam 4. morreu 5. lêem 6. perdeu 7. estudaram
8. compramos 9. ajudei 10. ataca 11. deram 12. é 13. salvou 14. dá 15. fiquei

Opdracht 2

1. Deus **o** ajude. (Moet **lijdend voorwerp** zijn! Lhe is meewerkend voorwerp)
2. Vi-**a** na rua ontem.
3. Ela **está** grávida.
4. Vou **à** cidade. (a+a = **à**)
5. Onde **está** o ponto de ônibus?
6. Eu **lhe** dei um livro. (Moet **meewerkend voorwerp** zijn, a is lijdend voorwerp)
7. Vocês **têm** problemas? (**você** tem, maar **vocês** têm)
8. Vamos **para** casa? (para = o.a. naar)
9. Minha esposa é bonita. (Meu esposo **o** é bonito; Minha esposa **a** é bonita)
10. **Há** aqui barcos de excursão? (Met accent!)

Opdracht 3

1. In welke winkel kan ik ... krijgen? 2. Waar kan ik betalen?
3. Dokter, mijn moeder is gestorven. 4. Tenslotte bleef ik hijgend staan en vroeg:
"Hoeveel kost het?" 5. Dit boek is voor jullie om te lezen. 6. Bel de brandweer! 7. Hij
vroeg ons om te gaan. 8. Mijn handen beefden. 9. Na het eten gaan wij werken. 10. Hij
vergrootte zijn passen en zei: "is gestorven".

Opdracht 4

BATATAS = aardappelen; CEBOLAS= uien; CREME = vla; DOCE = jam, LEITE = melk,
MEL = honing, PEPINO= komkommer, PÃO = brood, TOMATES = tomaten

Opdracht 5

1. Ik zou graag een kilo tomaten willen. 2. Brand! Help! 3. Kunt u me ... laten zien?
4. Mijn handen beefden. 5. Ik zou graag een ons kaas willen.
6. Bel de brandweer! Snel! 7. Ik zou graag een halve kilo uien willen. 8. De jongen rende
achter me aan. 9. Ik lees een goed boek. 10. Dit is niet wat ik zoek. 11. Hij vroeg ons om
te gaan. 12. Ik zou graag een pond rundvlees willen.

Zie volgende pagina!

BRAZILIAANS LES 14**Opdracht 6 Vul in!**

1. **escorpião** = schorpioen
2. **garoto** = jongen
3. **subitamente** = plotseling
4. **padaria** = bakkerij
5. **couve-flor** = bloemkool
6. **braço** = arm
7. **bolso** = zak
8. **estender** = uitstrekken
9. **enterrar** = begraven
10. **quase** = bijna

Opdracht 7

1-5; 2-1; 3-8; 4-3; 5-10; 6-2; 7-12; 8-11; 9-6; 10-9

Opdracht 8

Alguns, na, lado, morreu, passo, suas, tentei, rapidamente, atrás,

Dit is het einde van deze les, maar ook het einde van deze cursus.

U moet alleen nog de herhalingsles 3 maken.

Als u alle lessen gemaakt hebt, bent u zeker instaat om een brief in het Braziliaans te schrijven en eenvoudige gesprekjes te voeren.

Ik hoop dat u de lessen met plezier gemaakt hebt!

De lessen zijn gratis. Dat willen we graag zo houden!

Natuurlijk begrijpt u dat aan het in stand houden van deze website kosten verbonden zijn.

Daarom vragen we van u een (kleine, vrijwillige) gift.

Maak deze over op gironummer 692993 van: Hr M v Amersfoort te Barneveld.